

Extrablad till Östgöta Correspondenten. Östergötlands läns tidning och allmä...

Vardagstryck

National Library
of Sweden

ÖSTGÖTA CORRESPONDENTEN.

Östergötlands Läns Tidning och Allmänna Annonsblad.

Lördagen den 5 Juli 1884.

Folkmötet i Bankeberg.

Detta möte, vid hvilket man på grund af dess traditioner alltid fått stor uppmärksamhet, hölls i går eftermiddag och var besökt af ett par hundratal personer, de flesta från närmaste ort och endast några få från Mjölby-trakten och från Bobergs härads. Förhandlingarna inleddes af ordföranden i folkmötesstyrelsen, hr C. G. Olsson Barr, hvilken hellsade deltagarne välkomna och under uttalande af den förhoppningen att mötets beslut skulle lända till Guds ära och sadernealandets mål förlarade mötet öppnadt.

Till ordförande föreslog han hr jägmästaren F. A. Forsbeck. Denne undanbad sig förtroendet och anförde att lämpligaste mannen för detta förtroendewärf wore den person, som under så många år representerat walstretsen, hwarom han föreslog hr C. A. Larsson. Då emellertid jämväl denne som mötets öfriga deltagare insisterade på hr Forsbeck, åtog han sig uppdraget, dock med nitrydligt förbehåll att få deltaga i diskussionen, hvilket gerna medgafs.

Om mötets förhandlingar hinna wi i dag endast lemna några antydningar. I grundskatte- och försvarsfrågorna, som på programmet sammankopplats, uppträdde hr C. A. Larsson med ett nästan öfverbart anförande och redogjorde för landmannapartiets program från förra året samt påstod att de afgifna adresserna i försvarsfrågan ej hade något värde, då undertecknarna "ej wetat hwar de wille". Emellertid wille han ej förorda något färdigt förslag. Hr Ernander på Harg och Olsson Barr framlade ett förslag till resolution med yrkan på grundskattornas och indelningswerkets affrisning, samt härordningens byggande på wärswad stam, "hufwudsakligast afönad med hem på landsbygden". Hr P. Johanson yrkade att grundskattorna skulle stillas från indelningswerket och färdigast afönad med hem på landsbygden. Hr P. Johanson yrkade att grundskattorna skulle stillas från indelningswerket och färdigast afönad med hem på landsbygden. Hr P. Johanson yrkade att grundskattorna skulle stillas från indelningswerket och färdigast afönad med hem på landsbygden.

Närande härordningen inslände mötet på hr Johansons förslag i förra Bankebergsmötets resolution, som yrkade en stam med torp på landet, samt att försvarsbördorna borde lita fördelas på alla och utgå efter allmän bewillning. Defutorn uttalade mötet sina sympatier för mellanfolkliga twisters afgörande genom stilsjedomstolar. På hr Olssons yrkan uttalade sig mötet för bewäringsöfningarnes bestämmande till högst 30 dagar (ej 60 såsom wid förra mötet). Herr C. A. Larssons insinuation om adressunder-teckningarnas wärdelöshet på de af honom anförda skälen tillbakawisades af hr Johanson.

Widare uttalade sig mötet för reform i den kommunala rösträtten samt i bränwinstlagstiftningen (att kommun bör kunna förbjuda win- spirituosaf- och ölhandel inom sitt område).

Som man så till frågan om att uppgöra program för blifwande riksdagsmannawal.

Frågan inleddes af hr Olsson Barr, som tillkännagaf, att han jemte några andra frinnade personer uppsatt ett program — hr Ernander tillkännagaf sig sedermera hafwa

deltagit i programmets utarbetande — hwilket gillande hwarje liberal walman borde fordra af sin kandidat. Programmet som derefter föredrogs, upptog utom grundskatte- och försvarsfrågan följande punkter:

"Rösträttsfrågan.

Widhållens föregående mötes beslut, att för politiskt rösträtt stredet sänkes till 400 fr.; att för kommunal rösträtt en begränsad röstskala användes, der högsta rösttalet får utgöra $\frac{1}{10}$ del af afgifna röster, och förtroendewal ste per capita.

Religion.

Religionsfrihetens grundfats häfwas. Ingen religiös mening bör framtwingas eller förswaras med yttre magtmedel.

Undervisningsfrågan.

Undervisningen skall i främsta rummet afse det praktiska lifwets kraf, så att hwar och en derigenom sättes i stånd att fatta och fylla sina pligter såsom menniska och medborgare.

Winnoisfrågan.

Ur lagen bortdröjes allt, som underfänner qwinnsans menniskoföräde.

I brottmål

bör dom afkunnas af jury eller folkwalb domstol.

Omyndiges medel

ställas under offentlig kontroll.

Konstitutionella frågan.

Parlamentariskt styrelse-system införes mer och mer, d. w. i. enighet i hufwudsfrågorna bör råda mellan regeringen och den folkwalda kammarens flertal.

Hr Barr yrkade att hwar och en "som wille uppträda som riksdagsmannakandidat" skulle yttra sig om detta program.

Hr C. A. Larsson uppträdde först och anförde — ännu mera lågmäkt och hwi-stande än förut, hördes knapt 2 a 3 alnar — att han ej ansåg sig så ströplig, som författare i D. C. wetat göra honom, och såsom bewis derpå anförde han, att han i många år füttit i statsutskottet och "der insätter man ej de samsa karlarna". Han wille derför ej på förhand undanbedja sig uppdraget, om det skulle falla på honom. Dock skulle det ej förwäna honom, om walstretsen wille se sig om ester en yngre person. Af hr Barrs program gillade han alla punkterna utom den, angående parlamentariskt styrelsefätt, hwilket han ansåg praktiskt outförbart hos oss, då ej landmannapartiet har tillräckliga förmågor att sätta i regeringen. För öfrigt wille han, att de "som hafwa anlag för att uppträda som kandidater" skulle yttra sig om hr Barrs program.

Jugen hörfammade dock uppmaningen, och mötet brydde sig i öfrigt ej alls om programmet. Det gjordes ej till föremål för diskussion eller beslut, utan tegs ihjel.

Då inga kandidater wille framträda, uppmanades de, som i Öst. Corr. framhållits såsom omtalade kandidater, att yttra sig. Sålunda framropades hr Albert Wänssön i Åbylund, D. Petersson i Ljunga samt bertill P. Johanson i Berg, hwilka dock alla förklarade sig icke höra till dem, "som wille uppträda som riksdagsmannakandidater", hwarför de också ej wille yttra sig om det Barrska programmet.

Hr Fredrik Larsson i Maspelösa och Ernander i Harg som båda förefogos, ansågo sig själswa för "färsta", såsom orden föllu. Båda förklarade sig dock vara wärningswänner. Hr David Nilsson förklarade sig högt wärbera hr

C. A. Larsson och tackade honom för hwar han gjort, men ansåg honom nu för gammal och swag. Han hade tänkt på hr Barr, men wille nu ej föreslå honom, utan förordade hr Ernander. Hr Barr förefog C. A. Larsson och begärde proposition derå. Propositionen beswarades med nästan enhälligt nej. Enligt wid mötets början fattadt beslut skulle man strida till slutet omröstning, men hr Larsson sjelf förklarade, att swaret war så enhälligt att votering ej behöfdes.

Något widare tal om kandidat förefom ej. Dermed war mötesprogrammet genomgånget. Nu widtog hwar wi skulle wilja falla "Nachspielet". Hr Olsson Barr uppträdde och förefog, att ett telegram skulle affändas till konungen af följande ordalag:

"Folkmötet hembär Dig sin hyllning, underfätliga wörnad och tillgifwenhet samt förklarar, att det tillmötesgående Du wisat norsta stortingets flertal, enligt war uppfattning, är för konungabus, unionen, och brodrasfolket det mest ärofulla och gagnande. Folkmötet betraktar detta steg, som det såkrafte bewis på, att Du wille brodrasfolkens mål. Gud beware Konungen och beskydde brodrasfolken!"

Ordföranden förklarade, att då programmet war genomgånget, och denna fråga alltså ej hörde till mötet, han nedlade klubban, innan frågan upptogs till behandling. Han lemnade också ordförandeklubban, och man beredde sig att gå hwar sin väg. Då ropades på ny ordförande. J. M. Nilsson i Åsarp utlägs och öfwerfog klubban. Hr C. A. Larsson gillade telegrammet, men wille utbyta "Du" mot "Ni". Hr Barr förswarade sitt tilltalsord dermed, att "Du" brutas af skalder. Wid framställd proposition hördes öfwerwäganande nej. Votering begärdes af hr Barr, men på gjord framställning afstod han derifrån och frågan om telegrammet fick förfalla.

Det allmänna ogillande, telegrammet rön-te, berodde derpå att frågan ej ansågs det minsta höra till mötets område och defutorn wore på högst ogrannlaga fätt wäckt.

Mötet afslutades med en insamling till betädande af mötesstyrelsens utgifter.

En gemensam fexa intogs, och derunder uttalades från snart jagdt alla håll misbelatenhet med mötets hållning, i hwilket afseende det betydligt stadt af från sina föregångare.

Allt hade dock gått jemförelsewis wärdigt, ända tills fråga blef om telegrammet, då allt upplöstes i oreda och wirrvarr, hwarigenom också slutintydet blef mycket oangenämt.

Defutorn beklagade man att öppen proposition, på hr C. A. Larssons kandidatur framtwingats, ty man hyfte allt för hög aktning för den gamle riksdagsmannen för att wilja såra honom, men egen sjelfständighet fordrade likwäl att man ej röfste mot sin öfwerlygelse.

Slutsumman blef, som jagdt, att man reste från mötet med föga behagliga intydt, och wi hörde sanfide personer förklara, att de ej snart resa till något på sådant fätt utlyst folkmöte i Bankeberg, då så obegagliga uppträden kunna inträffa, som wid dagens möte warit fallet, ty hwarje deltagare, om han också uppträdt aldrig så wärdigt, får dock på fätt och wis sin del af det ållöje, som mötet i sin helhet ådrager sig.

Wi hinna för dagen ej att lemna något detaljeradt referat. Sådant skall webdelas i nästa nummer.

ESTOIA CORRESPONDENT

ESTOIA CORRESPONDENT

ESTOIA CORRESPONDENT

ESTOIA CORRESPONDENT

ESTOIA CORRESPONDENT